

279 J. V. SNELLMAN - J. R. TENGSTRÖM 28.II
1845
HUB, Kellgreniana

Käre Broder!

Dag från dag har förgått utan att jag hunnit till besvarande av Ditt sednaste kärkomna bref, för hvars förtroende jag vänskapligen tackar.

10 Tystnaden synes vittna, att Tidskriftsfunderingarne gått in. Om titlarne i förslaget skulle jag intet annat hafva att säga, än att de valda ämnena icke antyda någon bestämd rigtning. Det har väl sin egen konst att göra talande titlar. Men i dessa röjes dock alltid, om de utgöra förladdning till skarpt skott eller saluter.

För att lägga några förklarande ord till, hvad jag tror mig förut hafva yttrat, så menar jag: att icke publicisteriet är mycket värddt med i vårt land, om den endast är reciterande (sådant är blott för dem vid lampan), utåt måste man känna ett bestämdt ondt att bota och göra detta till hela operationens föremål; att vidare den rama Hegelianismen i min tanka är för sen numera, utan äro vi komna till ett nytt
20 upplysningens tidevarf, som bör uppskaka de sömniga folkandarne. Föga torde ens i Tyskland någon disciplinärt sträng filosofisk vetenskap komma att på länge trifvas, hvarföre sådant arbete rätt kan få ligga nonum in annum. Frågorna och diskussionen är med all ansträngning dragen ut ur skolan, och det är icke så lätt att få dem åter ditin. De måste utkämpas på annat fält än den lärda dispytens. Enda medlet att befordra processen synes vara, att man drifver in mera gäsningssämne. Men detta tror jag icke går an i någon annan form än »upplysningsfilosofiens».

30 Det är klart, att jag icke anser detta förbjuda system hos den, som vill verka. Tvärtom äro tidens tankar triviala blifne, emedan de som utanlexa finnas i hvar mans mun. De elektrisera icke mer. Värmen borde komma från grundlig och klar insigt. Och just den, föreställer jag mig bjuder verksamhet från skolan utåt, för att vinna egen befrielse från skoltvånget.

Vårt land lägger dock på en verkligen frisk och från falskhet fri rörelse för många band. Har Du Käre Broder inga andra spekulationer för stunden, så ville jag derföre uppmana Dig att söka bolag med Svenskarne. Intelligensbladet har krafter uti här ifrågavarande väg, och torde mindre känna behof af medverkan. Men i det Lundensiska
40 litterära bladet vore den kanske mera välkommen. Genom bref från Hagberg vet jag också, att han gerna vill göra bladet särskildt välkommet i Finland. En förbindelse med honom kunde så i flera afseenden blifva gagnelig. Ju mer jag tänker på saken, desto behändigare förefaller den mig. Flera deltagare i Helsingfors kunde göra förbindelsen till en för lång tid bestående. Idkeliga puffar här skola väl slutligen lyckas tillvinna bladet en större publik äfven härstädes.

Låt mig veta, hvad Du tänker om förslaget och om min »upplysningsfilosofi». Efter råd och lägenhet skall jag svara, och om så fordras genast inleda förbindelsen med Hagberg.

50 Helsa Kellgren hjertligt - andra bekanta likaså, Fredrik Tengström icke förglömmandes.

Haf godheten hos Fr. Ehrström uppbära beloppet af hosföljande anvisningslapp och lemna medlen åt Din Fader. Har E icke mynt nog, så vet han, hvar det tages. Med aktning och vänskap

Din
tillgifne Broder
Snellman.

d. 28 Febr. kl. 1 f. m.

280 J. J. A. WORSAAE - J. V. SNELLMAN 6.III 1845
HUB, JVS håndskriftssamling

10

Kjöbenhavn d. 6:te Marts 1845.

Höistærte og Höilærde H:r Professor!

Uagtet jeg neppe har den Ære at være kjendt af H:r Professoren haaber jeg dog, at jeg frit tør henvende mig til Dem i et videnskabeligt Aaliggende, som er mig af særdeles Vigtighed. H:r Professoren er ogsaa saagodtsom den Eneste af Universitetets Lærere hvis Navn er ret bekjendt her i Danmark.

20

Af Acta Societatis Scientiarum Fennicæ, hvilket Værk først ganske nylig er kommet mig ihænde, seer jeg (Pag. 731 Tomus I), at der ved Universitetet findes en *Antiqvitetes Samling*. Da Studiet af Nordisk Oldkyndighed er det Fag, hvortil jeg har opoffret mig, interesserede dette mig overordentligt, især jeg derved muligen kunde erholde nogle Oplysninger til et større antiqvarisk Værk, jeg for Tiden har under Arbeide og som er saa vidt fremmet, at det kunde udkomme (***) i næste Maaned. Jeg har derfor skrevet indlagte Brev til Forstanderen for Antiqvitetes Samlingen, hvilket jeg maaskee turde være så fri at bede H:r Professoren besørge. Jeg kjender ikke hans Navn og veed overhovedet ikke om der existerer en saadan Mand; i al Fald tillader jeg mig at anmode H:r Professoren om at overdrage Besvarelsen til den, der bedst kjender de finske Antiqviteter og som maatte være villig til at vise mig denne for mig saa betydelige Velvillie. Jeg skal med Förnøjelse oversende til Samlingens Bibliothek endeel af mig udgivne antiqvariske Skrifter, som muligen ikke vilde være uden Interesse for de finske Antiqvarer. Jeg har endog i Sinde om et Aars Tid selv at besøge Finland og Rusland, for tilfælde at lære de antiqvariske Forhold at kjende.

30

I det visse Haab, at H:r Professoren som ægte Videnskabsmand ikke vil tage mig min Frihet ilde op, men at De snarere vil bidrage til, at jeg *snarest muligt* maatte erholde de önskede Oplysninger, beder jeg Dem modtage den Forsikkring, at Intet skulde være mig kjærere, end hvis jeg paa nogen Maade kunde være til Gjentjeneste. H:r Professorens med særdeles Höiagtelse ærbödige

40

I I A Worsaae

Adresse» »Elers Collegium N:o 10.»

50

P. S. Hvis D:r Lönnrot er i Staden, vilde han vist kunne give gode Oplysninger.